

Аналітична довідка щодо результатів моніторингу цифрової компетентності педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти

У березні 2021 р. Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Сумській області проведено моніторинг цифрової компетентності педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Мета моніторингу - визначення потреб педагогічних працівників щодо опанування сучасних цифрових навичок та подальша пропозиція занять та курсів актуальної тематики.

Метод – анкетування.

Інструмент – онлайн-анкети, створені у додатку Google Forms.

Строки проведення – 25.02.2021 до 12.03.2021.

Цільова аудиторія – педагогічні працівники З(ПТ)О.

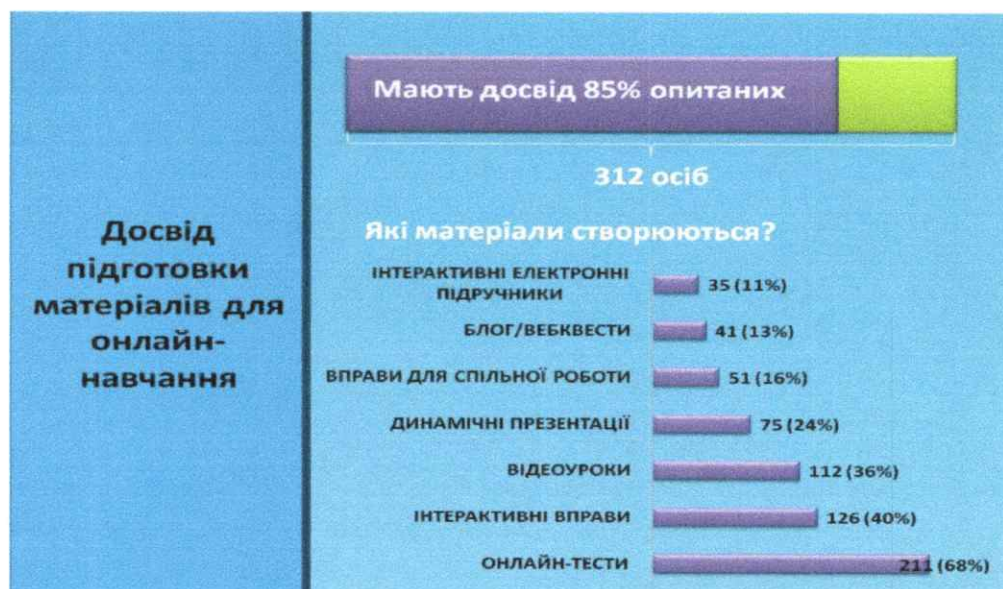
Основні результати дослідження:

В опитуванні взяли участь 312 педагогічних працівників, з них:

- 281 (90%) – із Сумської області, 31 (10%) – з інших областей України.

- 108 (35%) - викладачі загальноосвітньої підготовки, 80 (26%) – майстри виробничого навчання, 56 (18%) – викладачі професійної підготовки, 53 (17%) – адміністрація, 15 (4%) - інші педагогічні працівники.

Основним напрямом дослідження було визначення досвіду створення електронних дидактичних матеріалів педагогічними працівниками. За результатами моніторингу з'ясовано, що 264 респонденти (85%) створюють власні матеріали для онлайн-навчання. Розробляються онлайн-тести (зазначили 211 опитаних (68%)), інтерактивні вправи (126 (40%)), відеоуроки у записі чи трансляції (112 (36%)), динамічні презентації (75 (24%)), вправи для спільної роботи (51 (16%)), веб/блог-квести (41 (13%)), інтерактивні електронні підручники (35 (11%)).

Визначено, які Інтернет-додатки, сервіси, програми використовуються для різних видів дидактичних матеріалів.

Для створення **онлайн-тестів** педагоги частіше за все використовують додатки: **Google Forms** (назвали близько 80% опитаних), **Online Test Pad** (46%), **Moodle** (32%), **Learning Apps** (25%), **КАНООТ** (18%).

Інтерактивні вправи переважно створюють у **Learning.Apps** (90%), **КАНООТ** (42%), **Quizlet** (8%). **Вправи для спільної роботи** – у **Google Документах** (96%), **онлайн-дошках** (Padlet, Jumboard) (24%), **інструментах Moodle** (9%).

Для створення **відеоуроків** або проведення **прямих трансляцій** використовуються здебільшого такі програми як **Google Meet** (71%), **Zoom** (63%), **YouTube** (52%), **Skype** (11%). Для створення, монтажу, запису відео - **InShot** (22%), **OBS Studio** (9%), **Movavi Video Editor** (7%).

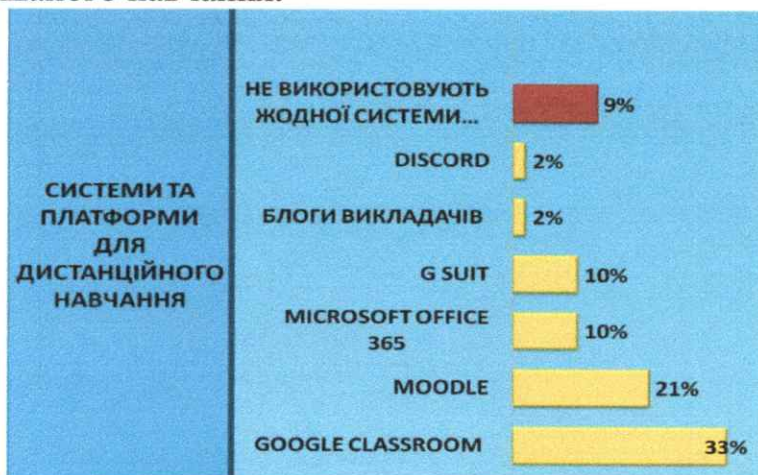
Інтерактивні електронні підручники розробляються переважно у конструкторі **Ourbook** (86%), що був розглянутий під час онлайн-майстер-класу Школи розвитку ІТ-компетентності у лютому 2021 року. Також 8% опитаних використовують **Google Документи**.

Динамічних презентації створюють у **Power Point** (83%), **Google Презентації** (32%), **Prezi** (30%), **Emaze** (9%).

Для формування завдань **веб/блог-квестів** педагоги використовують **Blogger** (78%), **Google Форми** (32%), **Google Сайти** (20%), **QR-коди** (5%).

Зазначені додатки розглядалися під час різних форм навчання у рамках Школи розвитку ІТ-компетентності НМЦ ПТО у Сумській області.

Для ефективного впровадження дистанційних технологій електронні дидактичні матеріали повинні розміщуватися на платформі, що може входити до складу системи дистанційного навчання. Це дозволить організувати навчальний процес та відстежувати успішність учнів за допомогою створення онлайн-курсів або віртуальних класів. Централізоване впровадження у закладі освіти системи для дистанційного навчання окрім того дасть можливість адміністрації прослідкувати заплановані відеоуроки педагогічних працівників, централізовано управляти акаунтами, переглядати статистику, створювати та видаляти акаунти тощо. За результатами опитування 33% педагогів використовують **Google Classroom** у своїх приватних акаунтах **Google**, 21% - **Moodle**, по 10% - **Microsoft Office 365** (у т. ч. **Microsoft Teams**) та **G Suit**, по 2% - **блоги викладачів** та **Discord**, 9% зазначили, що не використовують жодної системи чи платформи. Варто відмітити також те, що 13% респондентів у відповіді на дане питання зазначили додатки та програми **Skype**, **Zoom**, **Google Meet**, що можуть бути використаними лише для проведення синхронних відео уроків, але не для цілісної організації процесу дистанційного навчання. Отже, близько 22% педагогів мають проблеми з організацією навчального процесу під час впровадження дистанційного та змішаного навчання.

Важливим фактором ефективності впровадження дистанційного та змішаного навчання є рівень забезпечення педагогів комп'ютерною технікою для створення електронних навчальних матеріалів, розміщення їх на платформі, проведення відеоуроків тощо. Під час опитування визначено, що для навчання дистанційно педагоги використовують ПК на робочому місці (49%), власний ПК (40%), власний смартфон або планшет (11%). Таким чином, рівень технічного забезпечення впровадження технологій змішаного та дистанційного навчання є середнім.

Педагогам було запропоновано здійснити самооцінку своїх цифрових навичок. За результатами опитування 70% педагогічних працівників оцінюють рівень власних цифрових навичок, як середній, 24% - як недостатній, 6% - як високий.

Для визначення актуальної тематики занять та курсів Школи розвитку ІТ-компетентності респондентам запропоновано зазначити напрями підвищення кваліфікації у галузі цифрових технологій, що їх цікавлять сьогодні. Визначено, що потреби педагогів у галузі цифрових технологій пов'язані з організацією ефективного дистанційного, змішаного навчання та розроблення дидактичних матеріалів. При цьому опитані здебільшого зазначають, що бажаною для них формою навчання є дистанційна (майстер класи та практичні заняття у синхронному та асинхронному режимі).

Найбільш цікавими для педагогів є такі **напрями підвищення кваліфікації у галузі цифрових технологій**:

Створення інтерактивних електронних підручників - зазначили 29 осіб (9%).

Розробка та використання інтерактивних вправ - 25 осіб (8%).

Запис та монтаж відеоуроків - 24 особи (8%).

Створення веб-квестів та розробка їх програм - 17 осіб (5%).

Для організації ефективного змішаного навчання та розроблення дидактичних матеріалів опитані педагогічні працівники хочуть також навчитися:

- створювати динамічних презентацій (3%);
- створювати онлайн-тести (3%);
- працювати з інтерактивною дошкою (налагоджувати та використовувати програмне забезпечення) (2%);
- створювати та використовувати вправи/завдання для спільної роботи (2%);
- використовувати G Suite for Education для дистанційного навчання – (1,5%);
- створювати та використовувати блоги (1,5%);

- використовувати можливості Moodle (1,5%);
 - використовувати Office 365 для дистанційного навчання – (1,5%);
- Поодинокими, але цікавими напрямками підвищення кваліфікації педагогів є:
- електронне планування;
 - створення матеріалів для візуалізації (3-д моделі, анімація);
 - електронні журнали, щоденники;
 - оцінювання при дистанційному навчанні.

Окрім того, опитані педагоги зазначають, що для них будуть цікавими будь-які нові додатки для створення електронних дидактичних матеріалів, особливо для уроків виробничого навчання.

Висновки та рекомендації:

Отже, за результатами опитування 85% мають досвід підготовки матеріалів для онлайн-навчання, більшість з них створюють онлайн-тести у додатку Google Forms.

В меншій мірі педагогами створюються інтерактивні вправи (використовується переважно додаток Learning Apps), відеоуроки та відео трансляції (переважно додаток Google Meet), динамічні презентації (Power Point), вправи для спільної роботи (Google Документи), веб/блог-квестів (Blogger), інтерактивні електронні підручники (Ourbook).

Щодо систем та платформ для дистанційного навчання, то 33% опитаних педагогів використовують Google Classroom у своїх приватних акаунтах Google, що не дає можливості здійснювати ефективний контроль проведення дистанційних уроків у закладі професійної (професійно-технічної) освіти.

Для здійснення дистанційного та змішаного навчання педагоги переважно використовують ПК на робочому місці (49%), що свідчить про середній рівень технічного забезпечення.

Рекомендації:

1. Продовжувати впроваджувати у закладах професійної (професійно-технічної) освіти систем Microsoft Office 365 (у т. ч. Microsoft Teams) та G Suit For Education.

2. Розробити програму та провести навчання щодо запису та монтажу відеоуроків.

3. Продовжувати навчання в рамках Школи розвитку ІТ-компетентності НМЦ ПТО у Сумській області у форматі онлайн-майстер-класів.

4. Під час семінарів, онлайн-семінарів, вебінарів з різними категоріями педагогів проводити практичні заняття для оволодіння навичками створення електронних дидактичних матеріалів в різних Інтернет-додатках відповідно до виявлених напрямів підвищення кваліфікації у галузі цифрових технологій.

**Директор НМЦ ПТО
у Сумській області**

Наталія САМОЙЛЕНКО